

Izhaja
vsak mesec enkrat.
—
Uredništvo in uprav-
ništvo je v Šelenbur-
govi ulici 5/1.

MOJ PRAV

Licejska knjižna
Ljubljana.

Oglase se računa po
posebnem ceniku.

Tiska tiskarna Makso
Hrovatin v Ljubljani.

Odgovorni urednik:
Ivan Petkovšek.

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Štev. 5.

Ljubljana, 25. maja 1922.

Leto II.

Spomenica glede nameravanega po- višanja ter reforme hišnonajem- ninskega davka.

Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani je predložila pod štev. 354/22 gospodu ministru financ, finančnemu odboru Narodne skupščine, poslanskim klubom, finančni delegaciji itd. proti nameravanemu povišanju hišno-najemninskega davka naslednjo

spomenico:

Gosp. finančni minister je glasom ponovnih časopisnih vesti v pokritje državnega primanjkljaja med drugimi novimi viri tudi predlagal, da se vsi direktni davki povišajo za 100 odstotkov. Nikjer ni bilo omenjeno, da bi se hišno-najemninski davek v Sloveniji izvzel iz tega povišanja. Ker pa je hišno-najemninski davek v stari Avstriji obstojal že nad 100 let, bil v celi Evropi največji davek in po izjavi finančnikov pravi evropski škandal, ki je bil že leta in leta potreben reforme, a prejšnja država ni imela zmisla za take reforme, temveč je vsa bremena vedno navalila na posestnike, — ni kljub upravičenim predlogom prišlo do reforme hišnonajemninskega davka v stari Avstriji, pač pa je bila državna uprava avstrijska predložila že nekaj predlogov glede olajšav. Tudi sedanji v Sloveniji veljavni hišnonajemninski davek bil je vpeljan v vojnem času v izvanrednih razmerah in sedaj smo hišni posestniki upravičeno pričakovali, da se bo v naši državi to neenako obdačenje hišne posesti zenačilo, kar nam je bilo po gg. poslancih že večkrat zasigurano. Hišnonajemninski davek znaša po zakonu $26\frac{2}{3}$ čiste najemnine po odpisu 15 odstotkov vzdrževalnih stroškov. Z začasnim zakonom o proračunu raznih izdatkov in dohodkov za leto 1920-21 pa se je davek od hišne najemnine določil od dogovorjene ali ocenjene kosmate hišne najemnine za dvoletje 1921-22 za Ljubljano z 20 odstotki brez vsakega nadaljnega popusta, za druge kraje v Sloveniji pa se je določil z 12 odstotki brez nadaljnega popusta. Hišnonajemninski davek se je torej z drugimi besedami rečeno, določil za te dve leti za Ljubljano popolnoma v isti izmeri, kakor se je vršilo poprej, ko se je vzelo 15 odstotkov za vzdrževalne stroške. Namesto poprejšnjih deželnih doklad v znesku 55 odstotkov pa se za mesto Ljubljano pobira od izračunjenih hišnih davkov 60 od-

stotno doklado. S to spremembo se hišnim posestnikom njih stanje ni popolnoma nič olajšalo, dasiravno so morali hišni posestniki cel čas med vojsko radi pre-nizkih stanarin, ki jih vsled vladnih odredb niso smeli povišati, za popravila iz svojega prispevati ali pa se zadolžiti.

Ko se je za zadnji 2 leti določeval hišnonajemninski davek, bi se moralo za vzdrževalne stroške vsekakor vzeti mnogo več od brutto dohodkov, kakor samo 15 odstotkov, ker so se ti odstotki določili že po zakonu o hišnonajemninskem davku za leto 1820, torej pred dobrimi 100 leti. Ta kvota je bila, ako je posestnik v resnici hotel vzdrževati hišo v dobrem stanju in vedno sproti popravljati, tudi de facto nele porabljen, nego so presegali faktični vzdrževalni stroški znatno to kvoto. Dokaz je to, da je avstrijska vlada samo za glavno mesto določila 15 odstotkov vzdrževalnih stroškov, povsod drugod pa po 30 odstotkov. Ta odbitek 15 odstotkov je sedaj v naši državi veljaven samo za Ljubljano, povsod drugod pa se odbije za vzdrževalne stroške 30 odstotkov, torej še enkrat toliko, kakor pri nas. Ker je pa ta odbitek uveljavljen že nad 100 let, gotovo ni več za današnje čase primeren in je treba nujne spremembe. Tudi prejšnja avstrijska vlada je v tem oziru že pripravljala novo postavo, po kateri bi se bilo opravičenim zahtevam hišnih posestnikov vsaj deloma ugodilo. Ker so se vsi stroški za popravila in za vzdrževanje hiš od leta 1914 do sedaj zvišali povprečno za 100 odstotkov, je dokazano, da znašajo sedaj stroški za vzdrževanje in popravo hiš mnogo več, kakor pa se plačuje na najemninah. O kakem obrestovanju zazidane kapitala vsaj za sedaj ni nobenega govora. Povdariti pa je treba, da čisti dohodek iz hiše ni čista renta kot so obresti od vloge v hranilnici ali pa dividende od akcij. Hišni posestnik mora v gotovem oziru tudi delati, da doseže dohodke od hiše, mora namreč hišo upravljati, skrbeti za popravila, jo snažiti itd. Z dohodki hiše bi moralo biti plačano tudi neke vrste delo. V hiši naložen kapital se tudi zmanjšuje vsako leto vsled poslabšanja stavbe.

Radi teh razlogov, ki smo jih samo kratko omenili, prosimo, da se v prihodnje vzdrževalni stroški od 15% zvišajo povsod vsaj na 50% od bruto najemnine in šele ostanek podvrže obdačenju. V tem oziru smo bili že svoječasno predlagali obširno spomenico — dne 2. aprila 1919 — na takratno deželno vlado za Slovenijo v Ljubljani in na poverjenišvo za socialno

skrb, na kar pa nismo do danes dobili nikakega odgovora.

Že hišnonajemninski davek je za sedanje čase mnogo previsok, a kljub temu so skoraj v vseh občinah in okrajih vpeljali na hišnonajemninski davek še visoke doklade, katere znašajo v nekaterih občinah 200% celo 400% direktnih davkov, torej tudi od hišnonajemninskega davka. V teh slučajih plačujejo hišni posestniki na leto na davkih in vseh dokladah toliko ali pa tudi več, kot prejmejo na vplačanih stanarinah. Radi tega je pa tudi popolnoma nemogoče, da bi hiše prenesle še kake obremenitve in je popolnoma izključeno, da bi se smel hišnonajemninski davek povišati še za kake nadaljnje odstotke, najmanj pa za celih 100%, kakor je predlagal g. finančni minister.

Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo pa je primorana ob tej priliki jasno in brez pridržkov povedati, da je hišnonajemninski davek največji v mestu Ljubljani, potem pa v ostali Sloveniji, kjer hišni posestniki plačujejo od 100 K prejete najemnine večinoma že sedaj najmanj 60 K, tako da v najboljših slučajih ostane za popravila hiše od 100 K najemnine kakih 40 K, v največjih slučajih pa davki z dokladami znašajo toliko kakor stanarina. Na Hrvatskem znaša hišnonajemninski davek (kučarina) samo 14%, pa tam nimajo nikakih bivših deželnih sedaj pokrajinskih doklad, tako, da kučevlastniki v Zagrebu plačujejo od 100 K najemnine z vsemi dokladami in pribitki kakih 25 K. Davek od hiše v Beogradu pa znaša menda samo 3% in hišni posestnik plača tam davka od 100 K najemnine komaj 10 K z vsemi dokladami vred. najemnine v Ljubljani 40 K, v Beogradu pa 90 K.

Radi že sedaj obstoječe krivice ne more biti nobenega govora o tem, da bi se smel hišnonajemninski davek še povišati. Ker smo hišni posestniki še vedno popolnoma brezpravni, bi bil to pravi napad na naše žepe in vnebovpijoča krivica. Do sedaj je bil hišno - najemninski davek kot najvišji davek v vseh državah oproščen vseh vojnih pribitkov in vseh poviškov, katerih so po preobratu postali deležni drugi direktni davki. Popolnoma krivično se je predpisal hišnemu davku tudi invalidski davek, kar je hišne posestnike zopet silno obremenilo in ker je ta davek v Sloveniji največji, moramo hišni posestniki v Sloveniji od hiš plačevati tudi najvišji invalidski davek in bi bilo tudi v tem oziru treba nujne spremembe.

Proti takemu nameravanju moramo hišni posestniki v Sloveniji najodločneje protestirati posebno radi tega, ker bi bili mi dva do petkrat bolj obremenjeni, kakor pa hišni posestniki v drugih pokrajinah naše države. Vsako zvišanje hišnonajemninskega davka pa je nedopustno in radi tega prosimo, da se v Sloveniji hišnonajemninsk davek zviša in zednači s hišnonajemninskim davkom v Srbiji in na Hrvaškem. Pri tem je treba še vpoštevati, da hišni posestniki v Srbiji dobijo večje stanarine v dinarjih, kakor pa pri nas v Sloveniji v kronah. Na Hrvaškem so pa pri manjšem hišnonajemninskem davku bile l. 1914 višje najemnine in so danes pri enakem povišanju ondodni hišni posestniki veliko na boljšem.

Tudi se ne more prezreti, da se v drugih državah hišna posest nikjer tako ne obremenjuje kakor pri nas, da znaša hišnonajemninski davek na Francoskem, na Bavarskem in na Pruskem večinoma samo 3—4%. Radi tega je umevno, da se je tamkaj lahko razvila stavbna podjetnost, ki je pospeševala tudi industrijo in splošno blagostanje. Pri nas pa se je radi previsokih davkov vsakdo branil svoj prisluženi kapital naložiti v hišo, ker se mu je tam najslabše obrestoval, danes pa še celo, ko je hišni gospodar zašel v popolno brezpravnost. Radi tega pa je tudi v naši državi in v deželah prejšnje Avstrije največja stanovanjska beda in to v prvi vrsti radi neumevno visokega hišnonajemninskega davka.

Tudi se pri hišnonajemninskem davku svoječasnno ni oziralo na eksistenčni minimum, kakor se je to določilo pri dohodninskem davku in zato se pri tem davku obdači prav vsak dohodek, če je še tako neznamen. Radi tega visokega davka pa morajo biti tudi stanarine tako visoke. Naš sedanji hišnonajemninski davek je torej kot direktni davek že davno zastarel. Ne moremo ga smatrati že radi njegove prav izvanredne visokosti nič drugega kot za nekako narodno-gospodarsko in politično povsem nedopustno spojitev dveh davkov, izmed katerih eden zadene direktno hišnega posestnika, drugi pa indirektno stanujoče stranke. Ker pa sedaj rastejo posebno občinske doklade in bodo gotovo tudi za oblasti na novo nastale doklade, se je resno bati, da bo hišna posest še nadalje znatno obremenjena in s tem se bodo naravnim potom dvigale tudi stanarine.

Hišni posestniki ne zahtevamo zase nobenih prednosti pred drugimi stanovi, ne vidimo pa tudi nobenega pravnega vzroka, zakaj so se dohodki iz hišne posesti povprečno 20 krat višje obdačili, kakor drugi dohodki.

Iz navedenega je jasno razvidno, da hišnega najemninskega davka nikakor ni mogoče še povišati, temveč je nujno potrebno, da se ga primerno zniža odnosno reformira. Pri tem se pa mora vzeti za podlago veliko večje vzdrževalne stroške kakor do sedaj. Potrebna pa je tudi temeljita preosnova hišnega najemninskega davka, in sicer na ta način, da se izpremeni iz dosedanjega zastarelega dohod-

ninskega davka v čisti davek resničnih osebnih dohodkov iz poslopij.

Stanovanje je blago, kakor vsako drugo, zato se mora najemninska cena ravnati le po proizvodjalnih stroških. Najemninska cena je potemtakem sestavljena sledeče:

1. Iz obresti od zidanih stroškov, ki so obenem prava najemninska vrednost stanovanja.

2. Iz vzdrževalnih stroškov.

3. z davčnih prispevkov, kateri so v Sloveniji zaradi izredne visokosti hišnega najemninskega davka precejšen del vse najemninske cene.

Od teh postavk pa tvori le prva resnični reelni dohodek hišnega posestnika, dočim sta drugi dve pravzaprav le tekoči postavki v hišnem računu in zato se niti prištevati ne morejo davčnim virom. Tako so torej deželne in občinske doklade sicer vštete v najemninski ceni, katero dobi hišni posestnik, a jo mora takoj zopet odšteti in nerazumljivo je torej, kako se morajo smatrati kot davka prosti dohodek iz hišne posesti in kako morejo biti podvržene hišnemu najemninskemu davku.

To se mora razlagati le na ta način, ker naš hišni najemninski davek kot dohodninski davek obdači ves znesek ne glede na to, ali je to tudi resnično dohodek davkoplačevalca ali ne.

Z vsi odločnostjo se mora torej zahtevati, da se slednjič vsi direktni davki preosnujejo v enakomerno obdačenje s tem, da se bode oziralo le na istinite osebne dohodke. Temeljite izpremembe, ki bi bile v to potrebne, naj ne strašijo nikogar. — Stari pridobninski davki ne smejo več obstojati kakor davčne mumije poleg sumarično cenjenega splošnega osebnega dohodninskega davka.

Iz povedanega je samo po sebi umevno, da se morajo deželne in občinske doklade po preosnovi hišnega najemninskega davka računati le kot čisti davki od resničnih osebnih dohodkov iz hišne posesti in se morajo torej n. pr. pri odmeri deželnih doklad od kosmate najemnine poleg vzdrževalnih stroškov odšteti tudi v prejšnjem letu plačane občinske doklade in hišni najemninski davek, pri odmeri občinskih doklad pa se morajo odšteti poleg vzdrževalnih stroškov tudi v prejšnjem letu plačani zneski za hišni najemninski davek in za deželne doklade.

Kar se tiče tega, kako bi vplivala tu omenjena preosnova na visokost hišnega najemninskega davka, bi se ta davek že sam po sebi zmanjšal, a bi bil vendar še vedno večji kakor v drugih državah.

Sploh pa ima hišni najemninski davek radi potrebnega dela pri hišni upravi bolj značaj pridobninskega davka in bi se moral torej tudi meriti le s precej nižjimi davčnimi postavkami pridobninskega davka.

Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov upravičeno pričakuje, da se bode predstoječe razloge vpoštevvalo, hišne posestnike oprostilo nadaljnega povišanja hišnega najemninskega davka pri zenačenju oziroma reformi direktnih davkov pa se hišnonajemninski davek reformiralo v predlaganem zmislu.

Končno si usojamo pri tej priliki ponoviti svojo upravičeno zahtevo, da se za predpise direktnih davkov v Sloveniji zopet vpeljejo plačilni nalogi, kar so gospodarske organizacije, med temi v prvi vrsti trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani, naša zveza itd. upravičeno zahtevale v dobro utemeljeni spomenici že meseca septembra 1921, ki pa še do danes žalibog ni imela uspeha. Odveč se nam zdi danes razpravljati o potrebi plačilnih nalogov, ki so neobhodno potrebni za vsako pravo in pregledno gospodarstvo in izjavljamo, da od te zahteve ne odstopimo toliko časa, da se plačilni nalogi zopet vpeljejo. Da so plačilni nalogi potrebni in da to ni spojeno z nikakimi večjimi stroški in zamudo časa, o tem so ponovno izjavljali sami finančni in davčni uradniki. Ako bi se to ne vpeljalo, bi bila finančna uprava sama odgovorna za nered, ki bi nastal pri plačevanju direktnih davkov. Ravno tako neobhodno potrebno pa je tudi, da se pri terjanju davkov kakor tudi pri plačilu istih vedno navede, katere vrste davkov se terja odnosno plača, katero označenje se je v Sloveniji in menda samo pri nas popolnoma neopravičeno opustilo.

Zakon o stanovanjih.

(Konec.)

Člen 9.

Pristojna stanovanjska oblastva pobirajo poleg rednih državnih taks za svoje delo v naprej takso v gotovini 20 odstotkov enomesečne stanarine od oseb, ki se obračajo nanje za intervencijo. Siromašni najemniki se smejo oprostiti te takse.

Natančnejša določila o načinu tega pobiranja in razpolaganja se predpišejo s pravilnikom.

Člen 10.

Minister za socialno politiko predpiše potrebne pravilnike z natančnejšimi določili za izvrševanje tega zakona.

Člen 11.

Minister za socialno politiko se pooblašča, da sme uvesti:

a) določila o fondu za zidanje malih stanovanj;

b) določila o malih stanovanjih in njih gradnji;

c) določila o inspekciji stanovanj vobče, katerih vzdrževanje obremenja občino;

č) določila o zadrugah, humanitarnih in podobnih družbah, ki se bavijo z zidanjem malih stanovanj;

d) določila, kako je uporabljati zgradbe, ki služijo za stanovanje ali prenočišča;

e) določila o dolžnostih občin glede podpiranja zgradnje malih stanovanj in o organizaciji komunalne službe za potrebe stanovanj;

f) določila o konstruktivnih in tehničnih predpisih in olajšavah za mala stanovanja, sporazumno z ministrom za gradbe;

g) določila, kako je dajati olajšave za transport gradbenega materiala po suhem in po vodi sporazumno z ministrom za promet;

h) določila, kako je dajati olajšave za dobivanje sirovega materiala, potrebnega za zgradnjo malih stanovanj, spora-

zumno z ministrstvom za gozde in rudnike.

Ta določila ne smejo posezati v zakonito področje samoupravnih oblastev.

Člen 12.

Ako katerokoli občinsko, odnosno upravno oblastvo, ne bi vršilo svoje dolžnosti po predpisih tega zakona, ustanovi državno oblastvo ob stroških dotičnega oblastva odnosne stanovanjske urade.

Člen 13.

Dne 1. januarja 1923 prestanejo veljati pravilniki pokrajinskih uprav.

Brez odobritve ministra za socialno politiko ne smejo nobena oblastva izdajati pravilnikov in tudi ne predpisov o stanovanjskem vprašanju, ker drugače ne veljajo.

Člen 14.

Skrbstvo in nadzorna oblast o vseh stanovanjskih zadevah pripada edino ministrstvu za socialno politiko.

Člen 15.

Nerešena vprašanja o višini najemnine rešuje do dne 1. januarja 1923 pristojno stanovanjsko oblastvo po predpisih, ki veljajo takrat; po prestanku tega zakona pa bodo vsa nerešena vprašanja te vrste reševala na isti način pristojna sreska — kotarska — okrajna sodišča, odnosno prvostopna sodišča na prejšnjem ozemlju kraljevine Srbije in Črne gore.

Člen 16.

S predpisi tega zakona se ne morejo koristiti ne lastniki ne najemniki, ki niso plačali dolžnega državnega davka za predzadnje trimesečje.

Člen 17.

Ta zakon stopi v veljavo z dnem, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa dobi z dnem, ko se razglasi v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca«.

Našemu ministru za socialno politiko naročamo, naj razglasi ta zakon in skrbi za njegovo izvrševanje, oblastvom pa zapovedujemo, naj postopajo po njem, in vsem in vsakomur, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 30. decembra 1921.

Aleksander s. r.

Minister za socialno politiko:

dr. G. Žerjav s. r.

(Podpisi ostalih ministrov.)

Krivični predpis 20 % pristojbine hišnim posestnikom.

Ker je mestni stanovanjski urad v Ljubljani tudi v vseh takih slučajih, v katerih so se za določitev najemnin obrnili najemniki, in ne hišni posestniki, slednjim popolnoma krivično predpisal 20 % pristojbino enomesečne najemnine, je Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani dne 3. februarja 1922 pod št. 360 vložilo na predsedstvo pokrajinske uprave v Ljubljani naslednjo pritožbo:

Člen 31. stanovanjske uredbe z dne 21. maja 1921, uredbe št. 202, Uradni list št. 77, določa, da je pristojno stanovanjsko

oblastvo upravičeno za pokrivanje svojih upravnih stroškov pobirati pristojbino do največ 20 % enomesečne najemnine od oseb, ki se obračajo nanje za intervencijo. Isto predpisuje prvi odstavek člena 19 pravilnika k navedeni stanovanjski uredbi. Sicer je v drugem odstavku zadnje navedenega paragrafa res navedeno, da se ravna ta pristojbina po višini najemnine, ki se zahteva po hišnem lastniku in da v tem slučaju plača pristojbino hišni lastnik, toda to je brezpredmetno, ker za plačevanje in določitev pristojbine je merodajna edino uredba sama, ki jasno predpisuje, da ima 20 % mesečno pristojbino plačati dotičnik, ki se obrača na stanovanjsko oblast za posredovanje. V tem zmislu so poslovala do sedaj vsa stanovanjska oblastva v Ljubljani, kakor tudi vsi stanovanjski uradi v ostalih pokrajinah države. Proti dosedanji praksi in proti jasnemu določilu uredbe pa je pričel mestni stanovanjski urad kar naenkrat predpisovati 20 % pristojbino tudi onim hišnim posestnikom, kateri se niso obrnili do njega z nikako vlogo ali prošnjo za določitev najemnine. Mestni stanovanjski urad predpisuje to pristojbino sedaj najemniku, ki je prosil za določitev najemnine od vsote, ki se za najemnino določi; hišnemu gospodarju pa od vsote, ki jo je prvotno na najemnini zahteval, dasiravno se ni obrnil z nobeno vlogo glede najemnine na mestni stanovanjski urad. Na ta način se plačuje navedena pristojbina dvakrat mesto pravilno samo enkrat.

Ker je mestni stanovanjski urad navedeno pristojbino na ta način predpisal neopravičeno mnogim hišnim posestnikom in to v visokih zneskih (nekaterim celo do 1200 K), se predsedstvo pokrajinske uprave prosi, da blagovoli mestnemu stanovanjskemu uradu nemudoma sporočiti, da nepravilno predpisane pristojbine hišnim posestnikom vrne, če so jih že plačali, ako jih niso, pa jih nadalje ne izterjuje več ter preneha z neopravičenim predpisovanjem v navedenih slučajih.

Na to pritožbo smo prejeli naslednjo ugodno rešitev:

Na pritožbo gornjega društva z dne 3. februarja 1922 št. 360/22 na Predsedstvo pokrajinske uprave v Ljubljani proti poslovanju mestnega magistrata v Ljubljani kot stanovanjskega oblastva I. stopnje v zadevi pobiranja 20 % pristojbine, se imenovano društvo obvešča, da je mestni magistrat ljubljanski s tuk. razpisom z dne 9./III. 1922, št. VII 2553/22 prejel navodilo in naročilo, da sme to pristojbino po § 31 stanovanjske uredbe zahtevati samo enkrat in sicer od tiste stranke, ki zahteva intervencijo stanovanjskega oblastva. Odmeriti je pa to pristojbino po visokosti od najemodajalca zahtevane enomesečne najemnine. (§ 19 stanov. pravilnika.) Zajedno se je mestnemu magistratu naložilo, da nepravilno predpisane in že vplačane pristojbine hišnim posestnikom vrne. Zastopnik pokrajinskega namestnika: Dr. Baltič l. r.

Ko zabeležujemo ta uspeh naše organizacije, pozivljamo vse hišne posestnike, kateri so krivično plačali mestnemu sta-

novanjskemu uradu v Ljubljani 20 % pristojbino, da nemudoma zahtevajo njih povračilo. Kakor smo pozneje poizvedeli, je tudi mestni stanovanjski urad v Mariboru jednako krivično postopal pri predpisu navedene pristojbine. Hišni posestniki v Mariboru naj torej jednako zahtevajo v povrnitev neopravičeno plačane 20 % ne pristojbine. Če se je ta krivica zgodila hišnim posestnikom še po kakem drugem stanovanjskem oblastvu, je naravno, da se jim tudi tamkaj morajo vrniti napačno predpisane pristojbine.

Hišnim posestnikom, posebno onim, ki ne kažejo pravega zanimanja za našo organizacijo, pa naj bode ta predstoječa objava v dokaz, kam bi hišni posestniki prišli brez vsakega stanovskega društva.

Odmetavanje snega.

Ko je bilo radi odmetovanja snega več ljubljanskih hišnih posestnikov občutno kaznovanih, je Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani na predsedstvo pokrajinske vlade za Slovenijo napravilo sledečo vlogo:

§ 82 cestno-policijskega reda za deželno stolno mesto Ljubljana, določuje, da kadarkoli zapade sneg, je lastnik, oskrbnik, hišnik ali najemnik hiše dolžan hodnik ali pešpot tik posestva nemudoma očistiti snega in če sneg zapade ponoči, se mora osnaženje izvršiti vsaj do 7 ure zjutraj. Toda ta paragraf je bil lahko izvedljiv in umesten v normalnih in rednih razmerah, ne pa sedaj, ko so se pravne in gmotne pravice hišnih posestnikov popolnoma predručile in se je vse življenje popolnoma spremenilo in so izgubili hišni posestniki vsled raznih vladnih odredb polagoma vse pravice. Samo kratko omenimo, da se z vsako odredbo vzame hišnim posestnikom nekaj pravic in njih brezpravnost je dosegla višek možnosti.

Vkljub vsem tem izvanrednim razmeram, je kr. policijsko ravnateljstvo v Ljubljani pri zadnje zapadlem snegu pričelo postopati z vso strogostjo po navedenem § in je bilo v tekočem mesecu obsojenih radi prestopka tega § nešteto hišnih gospodarjev na globo 25 Din., t. j. celih 100 K. Ko je svoječasno mestni magistrat izvrševal policijsko službo, se je hišnega posestnika najprej nujno pozvalo, da ima tratoar biti očiščen snega in šele po večkratnem brezuspešnem opominu se je sneg spravil na stroške hišnega gospodarja. Sedaj pa je kr. policijska direkcija takoj izrekla nad hišnimi posestniki tako občutne kazni. — Primorani smo proti temu postopanju odločno nastopiti in predsedstvo pokrajinske uprave naprositi, da tudi policijska oblast vpošteva sedanje izredne razmere in vsem navedenim hišnim posestnikom kazni ali popolnoma odpiše, ali pa vsaj izdatno zniža. V prihodnje pa naj se blagovoli poskrbeti za milejše in razmeram primernejše postopanje nasproti hišnim posestnikom, torej skoro nasproti največjim davkoplačevalcem. To svojo prošnjo utemeljujemo s tem, da je hišnim posestnikom faktično sedaj nemogoče navedenemu paragrafu za-

dostiti in hodnike pravočasno snega očistiti. Pri tem je treba vpoštovati, da v sedanjih socijalistični dobi nihče noče pred 7 uro pričeti z delom in tudi ne pred 8 in je torej nemogoče to delo opraviti. Služknje odnosno dekletke se odločno zoperstavljajo tak posel izvrševati, ker so tudi te že močno organizirane in si ne pustijo taka dela nalagati. Dalje nimamo hišni posestniki iz hiš nobenih dohodkov in ne moremo plačevati več dragih hišnikov odnosno hišnic.

Če bi hoteli hišni posestniki točno zadostiti zahtevam cestno-policijskega reda, bi končno ne preostajalo drugega, kakor da bi bili primorani hišni posestniki sami hodnike snažiti, kar bi ne bilo sicer nič nečastnega, toda veliko je hišnih posestnikov in posestnic, ki tega dela fizično izvršiti ne morejo. Ker so že najemniki pridobili v naših hišah vse pravice, naj blagovoli predsedstvo razmišljati, če bi ne bilo najprimernejše, da se vse stanovalce hiše, torej vse najemnike pritegne k snaženju hodnikov.

Predsedstvo se ponovno prosi, da blagovoli naše tehtne razloge vpoštovati in dati policijskemu ravnateljstvu primerna navodila.

Ker se napram hišnim posestnikom tako strogo postopa, bi bili trdno pričakovali, da bodo vsaj uprave drž. poslopij bile ostalim hišnim gospodarjem v vzgled, moramo konstatirati, da niso bila ravno drž. poslopja snega očiščena. Tudi tukaj je bilo najbrže vzrok, da ni bilo na razpolago delavnih moči, kar bi moralo oprostiti tudi hišne gospodarje kazni, in zahtevati čiščenje samo v takem obsegu in takrat, v kolikor je to v sedanjih razmerah mogoče.

Na to vlogo sicer nismo do danes prejeli nobene rešitve, pač pa so bile kazni hišnim posestnikom izdatno znižane ali pa popolnoma spregledane.

Iz naših organizacij.

Hišni posestniki ljubljanski! Na zadnjem rednem občnem zboru Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani dne 21. maja 1922 se je za leto 1922 določila

sledeča članarina: Pri hišah do stanarine letnih 10.000 K 40 K; do 20.000 K 60 K; do 40.000 K 80 K; nad 40.000 K letnih 120 kron. — Hišni posestniki ljubljanski in okoliški, se prosijo, da določeno članarino poravnajo po današnjemu »Mojem domu« priloženih položnicah v najkrajšem času. Hišni posestniki so v pretečenem letu po naši organizaciji dosegli precejšnje zvišanje stanarin, in ker stroški našega društva naravno močno rastejo, radi tega naj se jim ne zdi navedena članarina morebiti previsoka, temveč naj vsaj hišni gospodarji, kateri se nahajajo v boljših gmotnih razmerah ter hočejo za naše delo prispevati večjo vsoto, blagovolijo nakazati primerno večji prispevek. Upamo, da

bodemo mogli zabeležiti precej plačil, ki bodejo znesli vsaj K 200.—. Prosimo pa, da vsakdo prejeto položnico takoj izpolnjeno odda poštnemu uradu, da na ta način društvo nemudoma prejme denarna sredstva v pokritje tekočih stroškov. Če smo primorani letno članarino osebno pobirati, nam s tem naraste ogromno nepotrebnih stroškov, kar je na škodo našim članom. Uverjeni smo, da se nam ne bo z nerednim plačevanjem članarine naše delo še otežkočilo. Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.

Naročajte „Moj Dom“!

Medić, Rakovec & Zankl, prej: **A. Zankl sinovi.**
Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.
 Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.
 Brzjavni: MERAKL LJUBLJANA. Telefon: 64.
Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.
 Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarški in mizarški klej, pleskarški, slikarski in mizarški čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.
 »MERAKL«. Lak za pode. »MERAKL«. Linoleum lak za pode. »MERAKL«. Emajlni lak. »MERAKL«. Brunoline.
 Ceniki se začasno ne razpošiljajo

Zavarovalnica in pozavarovalnica „TRIGLAV“
 ustanovljena po Slovenski banki v Ljubljani, Jugoslovanski banki v Zagrebu, Beogradu in New-Yorku, Živnostenski banki v Pragi, jugosl. veleindustriji itd.
zavaruje
 po najugodnejših pogojih proti škodam vsled požara in proti transportnim škodam ter prične v najkrajšem času tudi z zavarovanjem škod vsled vloma, nezgod, razbitja šip, toče, zakonitega jamstva in chomage.
 Generalno zastopstvo za Slovenijo: Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5/1, pri Pokrajinski zvezi društev hišnih posestnikov.
 Generalni zastopnik: Ivan Frelh.
 Zastopstva v vseh večjih mestih Slovenije. — Sprejema zanesljive in spretno zastopnike.
 Sedež društva BEOGRAD. — Poslovno ravnateljstvo ZAGREB.
 Preden skleneš zavarovanje, uprašajte za pogoje in ta-life pri tej domači zavarovalnici.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnice:

Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

LJUBLJANA - STRITARJEVA ULICA 2. Delniška glavnica se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. K 50,000.000.

Prodaja srečk razredne loterije. Rezervni zakladi K 45,000.000.
 Telefon števil. 261 in 413. Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA
 Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.
 Podružnica v Novem mestu.

Kapital K 20,000.000. — Rezerve okrog K 6,000.000.
 Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.
 Izvršuje vse bančne transakcije najkulantnije.
 Denarna vloge — Nakup in prodaja: efektov, daviz, valut — eskompt menic, terjatev, faktur — akreditivi — borza.